

Aan College van Burgemeester en wethouders van de gemeente Almere

Betreft Ongevraagd advies over de rol van inwoners bij programma Positief Gezond Almere
Datum 15042024

Geacht College,

In 2023 is de Adviesraad Sociaal Domein samen met het Breed Overleg Plus meerdere malen bijgepraat door wethouder mevr. F. de Jonge over de ontwikkelingen en mogelijkheden van het Programma Positief Gezond Almere.

Positief Gezond Almere (PGA) is de Almeerse uitwerking van de regionale plannen van het landelijke IZA, Integraal Zorg Akkoord. In het PGA werken vele partijen in het domein van gezondheidszorg en welzijn samen om te komen tot een toekomstbestendige gezondheidszorg in Almere.

De inhoud van PGA berust op vijf pijlers:

1. Betere samenwerking informele zorg, sociaal en medisch domein
2. Minder nadruk op ziekte en meer op gezondheid door inzet op Positieve Gezondheid
3. Zorg zo dicht mogelijk bij huis
4. Betere doorstroom in de keten en het netwerk
5. Zorgprofessionals hebben altijd een actueel informatiebeeld van patiënten

De inzet van de gemeentelijke voorzieningen en samenwerking betreft vooral de pijlers 1,2 en 3.

Als ASD zijn wij tot nu toe alleen zijdelings betrokken bij het PGA via een regelmatig overleg met de Flevolandse Patientenfederatie. Wij zijn positief over de uitgangspunten van het PGA, die wij zeer ambitieus vinden. In de stappen die tot nu toe gezet worden en de keuze voor de interventies, zien wij mogelijkheden om de inwoners meer te betrekken bij deze ambities. De keuzes voor de interventies lijken nu vooral bepaald te worden door de mogelijkheden en wensen van de aanbieders en de beperkingen van de financiering.

De huidige knelpunten in de eerstelijnsgezondheidszorg zijn niet los te zien van de uitkomsten van het rapport over de Sociale Staat van Almere. Voor een verschuiving van de zorg van de eerstelijns naar de welzijnssector en de informele zorg, is een goede sociale infrastructuur noodzakelijk. Wij adviseren daarom om de aanbevelingen van het rapport van de Sociale Staat van Almere te betrekken bij de keuzes in het PGA.

Het versterken van de sociale samenhang en de eigen kracht van de inwoners vraagt om multidisciplinaire samenwerking op wijkniveau, conform de beschrijving van de Veerkrachtige wijk (zie de notitie over de veerkrachtige samenleving van minister van Gennip en de landelijke nota Visie Eerstelijnszorg 2030). Het model van Positieve Gezondheid biedt hiervoor een mooi uitgangspunt.

Adviesraad Sociaal Domein gemeente Almere

info@asdalmere.nl

Onze visie op de veerkrachtige wijk

Welke beelden hebben wij van een veerkrachtige wijk, wat is daarvoor nodig?

We denken bij een wijk aan een grootte van 12-15.000 inwoners, zodat de voorzieningen en contactmogelijkheden nabij en bekend zijn en inwoners zich thuis kunnen voelen. In een veerkrachtige wijk nemen inwoners zelf initiatief, zoeken elkaar op en pakken problemen samen aan. In zo'n wijk werken professionals van diverse organisaties samen met inwoners aan de samenhang in de wijk met zo weinig mogelijk bureaucratie en zo min mogelijk schotten. Dit kun je het beste bereiken als je gaat werken met een nieuwe financieringsstructuur, nl. een gebiedsgerichte populatiefinanciering. Hiermee wordt al wel op enkele plaatsen in Nederland geëxperimenteerd. Zo'n nieuwe manier van werken vraagt een kanteling, je werkt niet meer voor je eigen organisatie, maar voor een gezamenlijk doel.

We gaan uit van een wijkoverleg waarin verschillende partijen deelnemen, die gezamenlijk de zes domeinen van Positieve Gezondheid (PG) omvatten. Denk hierbij aan de eerstelijnszorg, wijkteam, jeugdzorg, onderwijs, woningcorporaties, politie, welzijn, opbouwwerk, bibliotheek, sportvoorzieningen. Het gaat niet alleen om gezondheid(szorg), maar ook om wonen, zorg en welzijn en om voorzieningen voor de jeugd. In dit PG-wijkoverleg zijn ook inwoners uit de wijk actief, die betrokken zijn bij welzijn en zorg. Denk hierbij aan cliëntenraden van gezondheidscentra, ouderraden, zelforganisaties/vrijwilligers die actief zijn in die wijk, en OCO's (onafhankelijk clientondersteuners). De OCO's zouden een rol kunnen krijgen als ambassadeur in hun wijk tussen de inwoners en het wijkteam.

Wij willen niet het zoveelste overleg optuigen. Er zijn wijken in Almere die al een actief wijkoverleg hebben, zoals Waterwijk, Tussen de Vaarten, Stedenwijk, Almere Haven. Vanuit het programma PGA zou samen met deze wijken gekeken kunnen worden, hoe zij de inwoners bij hun wijkoverleg kunnen betrekken en kunnen omvormen tot een PG-wijkoverleg. Zij kunnen een voorbeeld- en ontwikkelfunctie hebben voor de andere wijken in Almere. Zij kunnen getraind worden om te werken met het spinnenweb van Positieve gezondheid: wat is er in hun wijk nodig om het spinnenweb rond de inwoners samen in te vullen en sterker te maken?

Wij kiezen voor een geleidelijke opbouw van onderop, werken vanuit voorbeelden en met betrokken professionals en inwoners. De visie moet wel gedragen worden vanuit de bestuurlijk verantwoordelijken, zodat de wijkoverleggen breed gesteund en gestimuleerd worden. Binnen het PGA committeren de partners zich aan deze werkwijze en introduceren dit stapsgewijs in alle wijken van Almere samen met de bewonersgroepen/cliëntenraden in die wijken.

Tevens is het van belang dat al bestaande en nieuwe initiatieven op het gebied van wonen, zorg, welzijn, gezonde leefstijl, opvoedingsondersteuning worden ingebed in deze wijsamenwerking. Niet langer een lappendeken maar een samenhangend geheel van voorzieningen, passend bij de vraag in de betreffende wijk. De welzijnsconsulent van Welzijn op recept, de opbouwwerkers, de wijkteams en de gezinsteams weten elkaar te vinden en, nog belangrijker, kennen de inwoners en werken samen met de inwoners. Zij

kunnen ook de initiatieven van burgers zelf ondersteunen om in hun eigen buurt/wijk hun eigen welzijn te versterken. Denk aan voorzorgcirkels en inloopplekken.

Deelname van de inwoners aan het project PGA

De ASD heeft zich samen met het BOplus beraden op de vraag op welke manier de inwoners mee praten over de invulling van het programma Positief Gezond Almere. Landelijk is al eerder geconstateerd, dat het niet vanzelfsprekend is dat inwoners betrokken worden bij de transformatie in de zorg. Het lijkt ons zinvol om samen met Flever en de Flevolandse Patientenfederatie te kijken, hoe de zeggenschap van de inwoners op beleidsmatig niveau bij het PGA het beste ingericht kan worden. De ASD en BOplus kunnen hierin hun rol innemen. Uitgangspunt voor ASD en BOplus is de visie op de veerkrachtige wijk, zoals hierboven beschreven, en het uitgangspunt dat de vraag van de cliënt leidend is. Ons doel is een toekomstbestendige zorg- en welzijn.

Wij hopen met deze uitgangspunten en praktische overwegingen een bijdrage te leveren aan het welslagen van het PGA in deze moeilijke tijd. Wij gaan hierover graag verder met u in gesprek.

Met vriendelijke groet,

Vera Kampschöer, voorzitter Adviesraad Sociaal Domein

Adviesraad Sociaal Domein gemeente Almere

info@asdalmere.nl